

Nr 1289

Av herr Svanberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 84, angående transportstöd som regionalpolitiskt medel.

(Lika lydande med motion nr 1101 i Första kammaren)

I ett flertal propositioner till årets riksdag framlägges förslag som på ett avgörande sätt torde komma att underlätta de lokaliseringspolitiska strävandena främst i Norrland. De framlagda förslagen är på många punkter mycket värdefulla, och vi förutsätter också att vad som sägs beträffande etableringsanmälan/etableringskontroll snabbt skall leda till att förslag förelägges riksdagen. Vi förutsätter också att de uttalanden som gjorts beträffande televerkets taxepolitik skall leda till snara åtgärder för en behövlig utjämning av teletaxorna inom landet.

I proposition 1970: 84 framlägges förslag om ett transportstöd som regionalpolitiskt medel för att förstärka de lokaliseringspolitiska strävandena. Stödet föreslås i princip utgå som en restitution av fraktkostnaderna på järnväg och landsväg för färdigvaror och vissa mera bearbetade halvfabrikat inom och ut ur stödområdet på sträckor över 300 km. Restitutionen föreslås utgå med varierande procental inom de olika länen. Detta transportstöd torde komma att få stor betydelse för att förbättra produktionsbetingelserna i norra Sverige genom att en effektiv marknadsföring och försäljning på en utvidgad marknad blir möjlig till konkurrenskraftiga priser. Därigenom kan företagsetableringen förväntas öka och sysselsättningsmöjligheterna kraftigt utvidgas i de av stor arbetslöshet drabbade områdena, vilket vi hälsar med stor tillfredsställelse.

Det föreslagna transportstödet omfattar som ovan sagts endast fraktkostnaderna för färdigvaror och viktigare halvfabrikat. Skall den industriella miljön i landets norra delar på ett verkligt avgörande sätt kunna förbättras, är det dock nödvändigt att också de mycket höga kostnaderna för persontrafiken sänks till en mera rimlig nivå. De synnerligen höga kostnaderna för personbefordran i vårt land, särskilt med inrikesflyget men i viss mån också på längre sträckor med järnvägen, är en starkt hämmande faktor när det gäller etablering i främst norra Sverige av mera specialinriktade och avancerade industrier, som har stort behov av kontakter med forskningsinstitutioner och liknande liksom med myndigheter och utvecklingscentra i Syd- och Mellansverige. En undersökning som gjorts vid geo-

grafiska institutionen i Lund belyser klart vilken belastning de höga biljettpriserna för personbefordran utgör för företag i mera perifera delar av landet. Man får också en klar bild av vilken stor betydelse de externa personkontakterna mellan befattningshavare inom näringslivet och offentlig förvaltning har, vilket kan bli av definitiv betydelse när det gäller ställningstagandena till eventuell utlokalisering av många företag. Den upp- rustning och utveckling av forskningsresurserna som aviseras för Norrland är utomordentligt betydelsefull men torde inte, i vart fall på kortare sikt, på ett avgörande sätt kunna ta bort "norrlandshandikappen" på detta område.

Med hänvisning till vad ovan anförts får vi därför hemställa,
att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition 1970: 84 måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsam utredning rörande möjligheterna till och formerna för en väsentlig sänkning av kostnaderna för personbefordran på längre sträckor inom landet med sikte på att förslag skall kunna föreläggas riksdagen snarast, om möjligt redan under höstsessionen 1970.

Stockholm den 9 april 1970

Ingvar Svanberg (s) *Erik Hammarsten (s)* *Arne Nygren (s)*

Roland Brännström (s) *Birger Nilsson (s)* *Bernhard Sundelin (s)*
i Östersund

Gunnar Lundmark (s) *Gunbjörg Thunvall (s)*
